

افزایش جمعیت و تغییر در الگوی مصرف مردم، بهره‌برداری بیشتر از منابع طبیعی خدادادی آب و خاک کشور را ایجاب می‌نماید. از سوی دیگر محدودیت منابع باعث می‌گردد تا در ازای این افزایش تقاضا، افزایش بهره‌وری و بالابردن راندمان تولید به عنوان یک ضرورت اساسی مطرح گردد. اگرچه در دهه‌های اخیر افزایش بهره‌وری با اتکا به رشد و توسعه علوم آب و خاک، دچار تحولات شگرفی گردیده است، ولی متأسفانه تا کنون نتوانسته جایگزین روش ساده "افزایش بهره‌برداری" به ازای افزایش نیاز گردد. حاصل این کاستی، تشدید فرسایش و هدر رفت بخش زیادی از منابع خاک و آب و پوشش گیاهی کشور بوده که از عوارض آن می‌توان به نابودی عرصه‌های جنگلی، سیر قهقریایی مراتع، کاهش حاصلخیزی اراضی، بیابانی شدن عرصه‌های منابع طبیعی و کشاورزی حاشیه کویرها اشاره نمود.

اگرچه توسعه علوم خاک در زمینه‌های بیولوژی و مواد آلی خاک، پیدایش و رده‌بندی، حاصلخیزی و تغذیه گیاه، شیمی و آلودگی خاک، فیزیک خاک و رابطه آب و خاک و گیاه و بسیاری دیگر از شاخه‌های فرعی دارای رشد چشمگیری بوده است، ولی ضرورت امروز توجه به چگونگی حفظ این منبع ذیقیمت در محل پیدایش و چگونگی بهره‌برداری بهینه از آن می‌باشد.

توجه جدی به مسائل فرسایش و حفاظت خاک، در کنگره‌های هفتم و هشتم علوم خاک ایران مورد عنایت محققین این علم بوده است و به همین دلیل انجمن علوم خاک با هدف توجه بیشتر به مقوله حفاظت خاک و فرسایش، برگزاری نهمین کنگره علوم خاک ایران را به مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آب‌خیزداری کشور پیشنهاد نمود.

با توجه به اهداف خاص نهمین کنگره علوم خاک، ستاد اجرایی این همایش تصمیم گرفت تا امکان برگزاری همزمان این کنگره و سومین همایش ملی فرسایش و رسوب را مورد بررسی قرار دهد. خوشبختانه این پیشنهاد با استقبال انجمن آب‌خیزداری ایران و معاونت آب‌خیزداری سازمان جنگل‌ها، مراتع و آب‌خیزداری وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفت. به دنبال این هماهنگی و بنا بر ضرورت کمیته هماهنگی دو همایش متشکل از آقایان دکتر ضیاءالدین شعاعی، دکتر محمد حسن روزیطلب، دکتر فرود شریفی، دکتر محمد حسین مهدیان، دکتر جهانگیر پرهمت، دکتر محمد مهدوی تشکیل گردیده و برنامه ریزی‌های لازم آغاز شد.

به دنبال اولین فراخوان برای دو همایش، ۱۲۹۵ مقاله به تفکیک ۹۴۶ مقاله مرتبط با نهمین کنگره علوم خاک و ۳۴۹ مقاله مرتبط با سومین همایش ملی فرسایش و رسوب به دبیرخانه واصل گردید.

مقاله‌های کنگره علوم خاک در گرایش‌های حاصلخیزی خاک و تغذیه گیاه، شیمی و آلودگی خاک، بیولوژی خاک، پیدایش و رده‌بندی خاک‌ها، فیزیک و روابط آب و خاک و گیاه و فناوری‌های جدید جمعاً در شش گرایش و مقاله‌های فرسایش و رسوب جمعاً در چهار گرایش شامل مدیریت آب‌خیزها، مدل‌ها و روش‌های اندازه‌گیری فرسایش و رسوب، کنترل فرسایش و حفاظت خاک و فناوری‌های جدید طبقه‌بندی گردید.

داوری مقاله‌ها با حداقل دو داور برای هر مقاله انجام پذیرفت که حاصل کار آنها پذیرش تعداد ۶۵۲ مقاله در کنگره علوم خاک با تفکیک ۴۷۴ مقاله پوستری و ۱۷۸ مقاله شفاهی و تعداد ۱۷۴ مقاله در همایش فرسایش و رسوب با تفکیک ۹۵ مقاله پوستری و ۷۹ مقاله شفاهی می‌باشد.

در اینجا لازم می‌دانم از کلیه داورانی که با زحمات زیاد و شرکت در جلسات داوری ما را یاری فرمودند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم. از اعضای هیأت مدیره انجمن علوم خاک ایران و انجمن آب‌خیزداری ایران بخصوص دبیران محترم آن، جناب آقای دکتر محمد حسن روزیطلب و جناب آقای دکتر محمد مهدوی که در این همایش بزرگ با حسن نیت ما را در اجرای وظایف کمک کردند، کمال تشکر را دارم. همچنین از حمایت‌های مالی و فکری معاون محترم تحقیقات و آموزش کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی، ریاست محترم سازمان جنگل‌ها، مراتع و آب‌خیزداری، معاون محترم آب‌خیزداری

سازمان جنگلها، مراتع و آبخیزداری، معاونت محترم آب و خاک وزارت جهادکشاورزی، مؤسسه تحقیقات خاک و آب، مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، معاونت محترم زراعت وزارت جهاد کشاورزی و معاونت محترم باغبانی وزارت جهادکشاورزی، کتابخانه منطقه ای علوم و تکنولوژی شیراز و کمیته ملی یونسکو تشکر و قدردانی می‌گردد.

از کلیه همکاران معاونت آبخیزداری و کارکنان مرکز تحقیقات حفاظت خاک و آبخیزداری کشور که در امور دبیرخانه و برنامه‌ریزی و برگزاری این دو همایش زحمات شبانه روزی را متحمل شدند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

دکتر ضیاءالدین شعاعی

دبیر نهمین کنگره علوم خاک ایران

و سومین همایش ملی فرسایش و رسوب